

Tasbare resultaten

Chris Serroyen (ACV-studiedienst)

Mijn leven is een conferentie geworden. We hadden al de Vlaamse conferentie, die het Pact van Vilvoorde voorbereidde. En nadien de Rondetafelconferentie voor het leerplicht-onderwijs, die niets voorbereidde. Tussendoor hadden we ook al twee Trivisi-conferenties over duurzaam ondernemen. Vandaag heeft de *conferentitis* de Wetstraat en het Martelarenplein geheel in zijn greep. Op federaal vlak hadden we de Teverkstellingsconferentie en hebben we de Gezinsconferentie. Vlaanderen heeft er drie lopen tegelijkertijd (wat we in Vlaanderen doen...). Op twee december eindigt de Rondetafelconferentie voor Personen met een Handicap. Op vijf december eindigt normaliter de Ondernemingsconferentie. Op elf december sluit Bytbeier het Zorgcongres. Dat wordt onze prioriteit *numero uno* voor ons memorandum aan de nieuwe Vlaamse regering: een moratorium op conferenties.

Niet dat ik echt een afkeer heb van conferenties. Start- en slotzitting leveren steevast een gezellige receptie op, goed voor het onderhouden van de 'ons kent ons'-relaties en voor het 'blijblijven' met de Brusselse rod-dels die *Trends* nog niet haalden. Maar tussen start- en slotzitting zit meestal een complex besluitvormingsproces, versnipperd over een rist werkgroepen. Wil je daarop wegen en vooral vermijden dat de zaken niet ontsporen, dan kost dit zeer veel energie. Tervijl intussen het formele overleg nog nauwelijks kansen krijgt. Het Vlaamse Economisch en Sociaal Overlegcomité (VESOC) is het laatste jaar niet meer samengekomen en maakte plaats voor diverse informele topontmoetingen met de sociale partners. En de Sociaal-Economische

Raad van Vlaanderen (SERV) krijgt vrachten voorontwerpen van decreet door de strot geduwd, voor hoogdringend advies, zonder dat nog fatsoenlijk overleg mogelijk is, laat staan intern beraad, met het oog op consensusvorming.

Al die conferenties leveren vooral tasbare resultaten op. Voorbereidende nota's en documenten tassen zich óp en naast mijn bureau op. Het papierloze kantoor lijkt verder weg dan ooit. Tasbare resultaten zien we minder. Een slotverklaring is er meestal wel bij, soms zelfs met handtekeningen van alle betrokken partijen eronder (*stakeholders* heet dat nu). Wat echter vooral opvalt, is dat het voluntarisme in die verklaringen vaak omgekeerd evenredig is met de daadkracht om die fraaie volzinnen in concreet beleid om te zetten. Dat is trouwens niet het belangrijkste van conferenties. Wat telt, is dat de betrokken minister zijn *five minutes of fame* heeft gehad, waarna hij en zijn *spin doctors* zich kunnen voorbereiden op een nieuw *barnum*-initiatief om de krantenkoppen en vooral de beeldbuis te halen.

Wat telt, is dat de doelgroep van het beleid die op die conferentie centraal staat, even het gevoel krijgt dat iemand met haar probleem bezig is, alsof er gerekend wordt op een of ander placebo-effect.

Gelukkig maar hebben conferenties niet meer ambitie dan dat. Zodat het serieuze werk weggelegd blijft voor de formele overlegstructuren. Als een conferentie ook de betrachting heeft, tasbare resultaten op te leveren, dan pas loopt het mis. Dat is wat we als ACV vrezden met de Ondernemings-

conferentie. Die loopt nog volop als ik dit schrijf. Als u dit leest, zal ze zijn mislukt. We hadden, eventjes maar, gehoopt dat die conferentie eindelijk wat lijn zou brengen in het Vlaamse sociaal-economisch beleid. De Vlaamse arbeidsmarkt beleeft al meer dan drie jaar een zware stijging van de werkloosheid. Bij de werknemers en werklozen is al meer dan drie jaar doorgedrongen dat er iets grondig misloopt. Dat crisisbesef leek op het Martelarenplein geheel afwezig. Dat leek te keren met de Septembeerklaring van Bart Somers, de nieuwe minister-president. Die schoof de problemen niet onmiddellijk onder de mat. En leek enig *sérieux* te willen brengen in het debat, na het geklungel van Gabriëls en vervolgens het gepruts in de marge (*design*, telewerk...) van Ceysens. Hij nodigde uit tot een fundamenteel debat over de toekomst van onze economie, ook van onze industrie. En ging moedig in tegen het eenzijdige gezeur van de werkgevers én van de federale VLD'ers over de loonkost en de Kyoto-normen. Stelde uitdrukkelijk de vraag naar meer doelmatigheid in onderdelen van het economisch beleid. Eventjes maar. Concrete probleemanalyse, langetermijnperspectief en doelmatigheidsonderzoek werden al snel overboord gegooid. Binnen de kortste keren verwerd die Ondernemingsconferentie tot glijmiddel voor enkele *quick wins* voor de werkgevers en zelfstandigen en hun organisaties, in de laatste rechte lijn voor de verkiezingen, met - in het beste geval - voor de vakbonden (versterking van de opleidingscheques voor werknemers?) en voor de SP.A (Talentenbank?) nog enige troostprijzen. Voor Groer! leek zelfs dat laatste er niet in te zitten. Wat niet kon voor het formele overleg over een Vlaams werkgelegenheidsakkoord voor 2003-2004 - vooraf een budget bepalen - bleek ineens wel te kunnen voor de Ondernemingsconferentie: een beleidsruimte van 100 miljoen euro. Tervijl de

kraan wordt dichtgedraaid voor de sociale noden en het Vlaamse overheidspersoneel met ridicule bezuinigingsmaatregelen wordt geconfronteerd.

Die Ondernemingsconferentie doet sterk denken aan een hilarisch stukje in *Man bijt Hond* laatst, waarin een kwartet bekende Vlamingen originele werkgelegenheidsvoorstellen zit te verzinnen, zoals dienstencheques voor het klaarmaken van de brooddozen 's ochtends. De aanloop van de Ondernemingsconferentie had daar wat van weg: een vriendenbank als vriendendienst voor UNIZO of een investeringscoördinator die ondernemers doorheen de administratieve jungle moet loodsen. En verder: jongeren vanaf de kleuterschool de liefde voor het ondernemerschap bijbrengen, een tv-programma waarin ondernemers wat vriendelijker worden voorgesteld, een gegarandeerd inkomen voor starters het eerste jaar, dienstencheques voor kinderopvang... Werkelijk vertrouwenwekkend bij al die werknemers die bang wachten op de volgende herstructurering. *De Standaard* had het onlangs niet voor niets over de "vermanbijthondisering" van de Vlaamse politiek. In het economisch beleid lijkt dit nog het meest doorgedrongen.

Terloops, wellicht geheel toevallig dat VLD en werkgevers altijd VRT-programma's viseren als het gaat om negatieve beeldvorming over ondernemers. Vorlat in *Stille Waters* en Boma in *FC De Kampioenen*, terwijl *Verschoten & zoon* en *Wittekerke* op VTM buiten schot blijven.

Als die Ondernemingsconferentie voor één ding goed is, dan is het voor de erkenning van het middenveld. Medio 2003 was nog zware druk nodig vanuit de Staten-Generaal voor het Middenveld en vanuit een zeldzaam progressief front in het Vlaamse parlement

om de VLD-ministers een sterkere erkenning van het middenveld in de strategische adviesraden te doen slikken. En dan ging het nog maar over beleidsvoorbereiding. Vandaag wil de VLD het middenveld heel actief betrekken bij de uitvoering van het economisch beleid. Alleen gaat het over een ander middenveld dan dat van de Staten-Generaal: dat van de werkgeversorganisaties. Ter wille van hen worden eerst de provinciale (overheids)huizen van de economie, door Gabriëls nog virtueel geopend, ontmanteld en gaat men voortaan, tegen betaling, *outsourcen* naar de ondernemingsloketten van de werkgeversorganisaties. En ze worden zelfs in één de voorstellen voor

de conferentie uitgenodigd de kosten van hun dienstverlening naar de leden door te factureren naar de Vlaamse overheid (zodat de ledenbijdrage kan zakken). De vakbonden moesten zich eens durven opwerpen als het unieke loket voor de werknemers en dan - net als voor de werkgeversloketten - ook voor de niet-gesyndiceerden. We zouden binnen de kortste keren een hele reeks VLD'ers (samen met een rist politici van andere partijen) met een brandladder uit de gordijnen moeten halen. Het bevestigt de stelling dat het 'primaat van de politiek' alleen moet dienen om het maatschappelijk middenveld op zijn plaats te zetten.